

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK

Marktconsultatie incident- en veiligheidsonderzoek

*Uitgegeven door
Informatie*

*Rijkswaterstaat WVL
Tim.Kievit@rws.nl*

*Iedereen elke dag
veilig thuis*

Inhoud

Samenvatting 3

1 Aanleiding, belang, vragen 4

1.1 Aanleiding marktconsultatie: innovatiegerichte aanbesteding 4

1.2 Belang: uitvraag laten aansluiten op de mogelijkheden van de markt 4

1.3 Vragen 4

2 Beschikbaar budget 5

2.1 Huidig beschikbare budget 5

2.2 Toekomstig beschikbare budget 5

3 Procedure en vorm van marktconsultatie 6

3.1 Publicatie op TenderNed 6

3.2 Aanmelding door marktpartijen 6

3.3 Selectie van 4 geschikte partijen 6

3.4 Individuele gesprekken (1 op 1) met geselecteerde partijen 6

3.5 Uitkomst: Verslag van marktconsultatie 7

Bijlage A: Veiligheidsmanagement en -cultuur 8

Bijlage B: Handout 'Schrijven voor openbaarheid' 11

Bijlage C: Relevante RWS informatie 13

Bijlage D: Algemene voorwaarden van deze marktconsultatie 14

Bijlage E: Tekst en richting uit handreiking marktconsultatie Pianoo 15

Samenvatting

Vorbereiding aanbesteding nieuw raamcontract

Rijkswaterstaat (RWS) heeft de ambitie een lerende organisatie te zijn. Daarvoor worden sinds 2007 incidentonderzoeken uitgevoerd, zoals beschreven in het "*Kader veiligheidsmanagement Rijkswaterstaat 2017*". Alle ernstige arbeidsongevallen of ongevallen waarbij handelingen van RWS van invloed zijn geweest op het incident (bijvoorbeeld bij het ontwerp of de bediening), worden diepgaand onderzocht via incidentonderzoek. Tussen 2007 en 2020 zijn er ongeveer 150 incidentonderzoeken uitgevoerd¹. Het huidige raamcontract eindigt juli 2021. Momenteel vinden de voorbereidingen plaats voor een nieuwe Europese aanbesteding voor incident- en veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement, zie bijlage A.

Aanleiding marktconsultatie: innovatiegerichte aanbesteding

Rijkswaterstaat streeft om het proactieve niveau op de veiligheidscultuurladder te bereiken, zie bijlage A. Daarom zou het nieuwe raamcontract, naast het traditionele incidentonderzoek, ook de mogelijkheid moeten bieden om proactief onderzoek te laten uitvoeren. Rijkswaterstaat heeft hier eigen beelden en ideeën bij, maar wil bij de markt toetsen wat realistisch en haalbaar is.

Belang: uitvraag laten aansluiten op de mogelijkheden van de markt

Het nieuwe raamcontract zal maximaal 4 jaar gelden (looptijd van 1 jaar, dat 3 maal verlengd kan worden). Het zal voorzien in ongeveer 6 traditionele incidentonderzoeken en 6 proactieve veiligheidsonderzoeken per jaar. Afhankelijk van de situatie is het de bedoeling dat de meest geschikte onderzoeksmethodiek kan worden toegepast. De situatie kan een incident zijn, maar ook vragen vanuit dagelijkse processen of trends.

Centrale vraag: Kan de markt invulling geven aan de uitvraag?

Kan de markt afhankelijk van de situatie keuzemogelijkheden bieden voor zowel traditioneel incidentonderzoek als proactief veiligheidsonderzoek?

Marktconsultatie

De informatie uit de marktconsultatie zal met name als input dienen voor de opdrachtspecificatie en aanbestedingsstrategie van de nieuwe Europese Aanbesteding. De planning is dat het nieuwe raamcontract medio 2021 start.

Disclaimer

Daarbij moet wel expliciet aangehaald worden dat Rijkswaterstaat in geen geval verplicht is na deze marktconsultatie een aanbesteding op te starten of dat aangemelde of deelnemende partijen hier rechten uit kunnen ontleenen.

¹ De incidentonderzoeken waren nagenoeg allemaal steeds op één specifiek incident gericht, in tegenstelling tot de mogelijkheid om (trends in) processen te onderzoeken, al dan niet naar aanleiding van (trends in) incidenten.

1 Aanleiding, belang, vragen

1.1 Aanleiding marktconsultatie: innovatiegerichte aanbesteding

Rijkswaterstaat streeft om het proactieve niveau op de veiligheidscultuurladder te bereiken, zie bijlage A. Daarom zou het nieuwe raamcontract, naast het traditionele incidentonderzoek, ook de mogelijkheid moeten bieden om proactief onderzoek te laten uitvoeren. Rijkswaterstaat heeft hier eigen beelden en ideeën bij, maar wil bij de markt toetsen wat realistisch en haalbaar is.

Open overheid

RWS heeft de ambitie om zo veel mogelijk transparant te zijn. In het kader van de 'open overheid' moeten op termijn de incident- en veiligheidsonderzoeken gepubliceerd worden op internet, zie bijlage B.

Afbakening raamcontract

Zowel voor het huidige als het toekomstige raamcontract is gekozen om te stoppen bij de conclusies. De vertaalslag naar aanbevelingen en verbetermaatregelen worden intern RWS opgesteld en valt buiten de scope van het raamcontract. Wel levert het bureau vanuit het onderzoek input aan de aanbevelingen die door RWS worden opgesteld.

1.2 Belang: uitvraag laten aansluiten op de mogelijkheden van de markt

Het nieuwe raamcontract zal voorzien in ongeveer 6 traditionele incidentonderzoeken en 6 proactieve veiligheidsonderzoeken per jaar. Afhankelijk van de situatie is het de bedoeling dat de meest geschikte onderzoeksmethodiek kan worden toegepast. De situatie kan een incident zijn, maar ook vragen vanuit dagelijkse processen of trends.

1.3 Vragen

Centrale vraag: Kan de markt invulling geven aan de uitvraag?

(Hoe) kan de markt afhankelijk van de situatie keuzemogelijkheden bieden voor zowel traditioneel incidentonderzoek als proactief veiligheidsonderzoek?

Primaire vragen: inhoudelijke ideeën toetsen

- (Hoe) kan de markt keuzemogelijkheden bieden die overeenkomen met de niveaus 3, 4 én 5?
 - Hoe kan onderzoek op niveau 4 en 5 er volgens de markt uit zien?
 - Wat zijn de bouwstenen?
- (Hoe) kan de markt rapporten schrijven die enerzijds recht doen aan onafhankelijk incident- of veiligheidsonderzoek en anderzijds rekening houden met de bestuurlijk-politieke omgeving waarin RWS opereert?
- (Hoe) kan de markt schrijven voor de openbaarheid? Zie bijlage B.
- (Hoe) kan de markt kwaliteit borgen?
- Op welke wijze zou een meer trendmatige analyse kunnen worden uitgevoerd?
- Welke ervaring heeft de markt hierin opgedaan?

Secundaire vragen: procedurele aspecten

- Is de vraag die RWS aan de markt stelt te realiseren op basis van het beschikbare budget?
 - Uit welke bouwstenen bestaat onderzoek op niveau 4 / 5?
- (Hoe) zorgt de markt voor beschikbaarheid? Incidenten laten zich niet plannen.
- Op welke manier kan Rijkswaterstaat ontzorgd worden?
- Op welke wijze kan de relatie met Rijkswaterstaat vormgegeven worden?

2 Beschikbaar budget

2.1 Huidig beschikbare budget

Momenteel worden er jaarlijks 12 incidentonderzoeken uitgevoerd voor ca. €180.000,- incl. BTW.

Het huidige onderzoek bestaat uit de volgende bouwstenen:

- Opstellen plan van aanpak
- Startbijeenkomst
- Informatie verzamelen
 - Locatiebezoek
 - Deskresearch
 - Interviews
 - Feitenrelaas opstellen
 - Feiten verifiëren (in bijeenkomst)
- Analyse opstellen
- Kwaliteitsborging van analyse
- Rapport opstellen & verwerken commentaar
- Voorzet aanbevelingen & sessie
- Opstellen factsheet & verwerken commentaar
- Presentatie
- Evaluatiegesprek
- Ontzorgen proces
- Ontzorgen inhoud

Bovengenoemde bouwstenen maken deel uit van de voorgenomen aanbesteding. Daarnaast zijn er nog een aantal bouwstenen die door RWS zelf worden uitgevoerd. Tijdens het onderzoek is er naast de concrete bouwstenen sprake van een intensieve samenwerkingsrelatie met RWS.

2.2 Toekomstig beschikbare budget

In de toekomst is er jaarlijks maximaal €400.000,- incl. BTW beschikbaar voor ongeveer 6 incidentonderzoeken en 6 veiligheidsonderzoeken.

3 Procedure en vorm van marktconsultatie

3.1 Publicatie op TenderNed

RWS kiest voor een open marktconsultatie via TenderNed voor de algehele Nederlandse en Europese markt. Zo wordt een zo breed mogelijk publiek aangetrokken om zo een optimale dekking van de relevante markt te bereiken.

3.2 Aanmelding door marktpartijen

In principe kan iedere Nederlandse en Europese partij die gebruik maakt van TenderNed of Tenders Electronic Daily zich aanmelden doormiddel van het aanmeldingsformulier. Het aanmeldingsformulier bij voorkeur sturen naar Tim.Kievit@rws.nl of WVL-aanbestedingsdocumenten@rws.nl bij interesse.

Wij willen nogmaals duidelijk maken dat de consultatie een vrijblijvend karakter heeft (meedoen aan de marktoriëntatie verplicht nergens toe) en er geen rechten aan ontleend kunnen worden (kan niet leiden tot enig voor- of nadeel in de aanbestedingsprocedure), mocht er een aanbestedingsprocedure volgen.

3.3 Selectie van 4 geschikte partijen

De resources van Rijkswaterstaat zijn beperkt en gelimiteerd en het zou een disproportionele belasting leggen op de organisatie om met iedere aanmelding een individueel gesprek aan te gaan. Daarnaast wenst Rijkswaterstaat eventuele deelname en transactiekosten voor de markt in algemene zin te beperken. Derhalve zal Rijkswaterstaat in gesprek gaan met 4 geselecteerde leveranciers. Aangezien er geen rechten ontleend kunnen worden aan de consultatie, maar ook omdat geen gewin of financieel voordeel behaald kan worden aan deze procedure, ziet Rijkswaterstaat geen noodzaak om een uitgebreide selectie en beoordelingsmethodiek toe te passen en te werken met een eventuele ranking om de 4 partijen te selecteren die op gesprek komen.

Van de partijen die zich aanmelden wordt gevraagd om doormiddel van het aanmeldingsformulier de gevraagde gegevens in te vullen.

De commissie die de 4 meest geschikte partijen selecteert bestaat uit dezelfde personen die de gesprekken gaan voeren. Indien u niet geselecteerd bent voor deelname aan de individuele gesprekken dan kunt via het volgende email adres een vraag indienen voor een toelichting: Tim.Kievit@rws.nl

3.4 Individuele gesprekken (1 op 1) met geselecteerde partijen

De individuele gesprekken vinden plaats via Microsoft teams. Bij acceptatie voor de marktconsultatie zal u een link ontvangen met Teams. De gesprekken via Teams worden opgenomen door RWS.

De individuele gesprekken vinden plaats op onderstaande datums en tijdschema's:

- Dinsdag 24 november om 11 uur of om half 3;
- Donderdag 26 november om 11 uur of half 2.

Per gesprek is er 2 uur beschikbaar.

Op maandag 23 november zal bekend gemaakt worden welke partijen uitgenodigd worden om de individuele gesprekken van de veiligheidscultuurmeting bij te wonen en welke tijdslot is toebedeeld.

Bij de gesprekken zullen vanuit Rijkswaterstaat de volgende 4 personen aanwezig:

- Bert Kengen: Senior adviseur veiligheidsmanagement (WVL);
- Marianne ten Boden: Senior adviseur veiligheidsmanagement (WVL);
- Linda Kwakkel: Senior adviseur veiligheidsmanagement (WVL);
- Thido Arts: Adviseur Integraal Veiligheidsmanagement (VWM).

Daarnaast zal inkoopadviseur Tim Kievit aanwezig zijn.

De gesprekken zullen worden opgenomen voor toekomstige referentie en als naslagwerk.

3.5 Uitkomst: Verslag van marktconsultatie

Rijkswaterstaat wenst met de verkregen informatie van marktpartijen in de toekomst een toegespitste aanbestedingsprocedure en bijpassende vraagspecificatie oftewel programma van eisen samen te stellen dat het beste past bij de behoefte om RWS te helpen naar het proactieve niveau te komen.

Om geen van de partijen tijdens de Europese aanbesteding te benadelen of dat het kan leiden tot enig voor- of nadeel in een eventuele aanbestedingsprocedure, heeft Rijkswaterstaat ervoor gekozen het verslag van de marktconsultatie te delen met alle partijen die zich aanmelden en geschikt zijn voor de Europese aanbesteding, ongeacht of zij op gesprek zijn geweest of niet.

In het verslag zullen geen commerciële gegevens of bedrijfsspecifieke gegevens gedeeld worden. In het verslag wordt de richting en vorm van het onderzoek op hoofdlijnen beantwoord. Dit houdt in dat niet iedere vraag op detailniveau beantwoord worden.

Activiteit	Datum
Uiterste datum aanmelding	Vrijdag 20 november 2020, 09:00 uur
Bekendmaking deelnemende partijen	Maandag 23 november 2020
Individuele gesprekken	24 en 26 november 2020
Verslag van marktconsultatie	Begin december 2020

Bijlage A: Veiligheidsmanagement en -cultuur

In het “Kader veiligheidsmanagement Rijkswaterstaat 2017” staat beschreven dat Rijkswaterstaat veiligheid integraal benadert. In het kader van de hier gevraagde incident- en veiligheidsonderzoeken ook veiligheid ook integraal benaderd. Vanuit de verschillende veiligheidsdomeinen kunnen los van dit raamcontract door RWS zelf zelfstandige onderzoeken of evaluaties uitgevoerd worden.

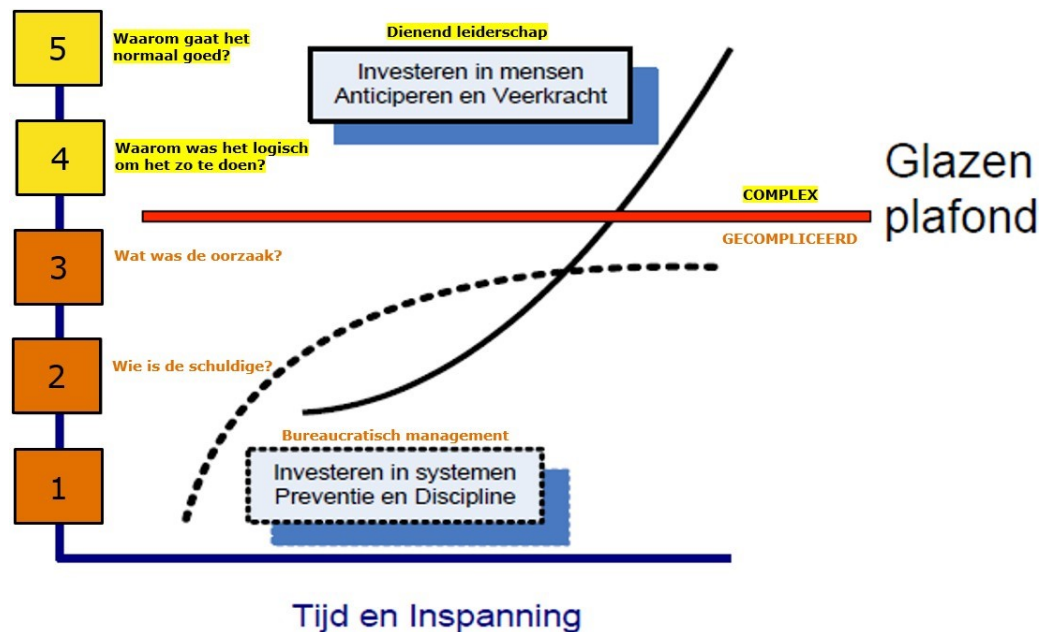

Figuur 1: Kader veiligheidsmanagement beziet de veiligheidsdomeinen op integrale wijze

In het kader wordt de veiligheidscultuurladder beschreven. Rijkswaterstaat heeft als ambitieniveau om het proactieve niveau op de veiligheidscultuurladder te bereiken.

De veiligheidscultuurladder bestaat uit vijf niveaus. Elk niveau beschrijft in welke mate veiligheid een rol speelt voor de wijze van werken en bij elk niveau is de focus (globaal) op onderzoeksvragen anders gericht, zie figuur 2:

1. **Pathologisch:** veiligheid is niet meer dan wat moet volgens wet- en regelgeving. Er worden geen onderzoeken naar veiligheid uitgevoerd;
2. **Reactief:** veiligheid wordt belangrijk gevonden. Er wordt onderzoek gedaan naar de schuldvraag;
3. **Calculatief:** risico's worden beheerst door veiligheid integraal op te nemen in systemen, procedures en regels. Incidentonderzoeken worden structureel ingezet om de veiligheid te verbeteren. Er wordt onderzoek gedaan naar achterliggende factoren;
4. **Proactief:** veiligheid wordt gezien als een waarde binnen de organisatie. Er wordt onderzoek gedaan naar waarom het logisch was om het zo te doen;
5. **Vooruitstrevend:** veiligheid is volledig opgenomen in kwaliteit van het werk. Er wordt onderzoek gedaan naar wat maakt dat het werk normaal goed gaat.

Figuur 2: veiligheidscultuurladder in relatie tot incident- en veiligheidsonderzoek²

Huidig raamcontract

Het doel van de incidentonderzoeken die sinds 2007 uitgevoerd zijn is om de achterliggende oorzaken te achterhalen, zodat de beheersmaatregelen kunnen worden genomen en de kans op vergelijkbare incidenten wordt beperkt. De organisatie heeft daarmee zicht op veiligheidsrisico's en is daardoor in staat verbetermaatregelen te treffen om deze risico's te beheersen.

De aandacht bij het onderzoek gaat nadrukkelijk niet uit naar de schuldvraag, maar naar de achterliggende oorzaken van een incident.³ Hierdoor kunnen vergelijkbare incidenten mogelijk worden voorkomen en wordt de kans op andere incidenten met dezelfde achterliggende factoren⁴ kleiner.

Onafhankelijk incident- of veiligheidsonderzoek

Rijkswaterstaat heeft de ambitie een lerende organisatie te zijn. Er is voor gekozen dat de incidenten door een externe, onafhankelijke partij worden onderzocht. Het bureau moet zich wel realiseren dat de manier waarop het rapport wordt geschreven grote consequenties voor RWS kan hebben. RWS hecht grote waarde aan het onderscheid tussen meningen en feiten. Feiten moeten geverifieerd en onderbouwd zijn. De schrijvers van het rapport moeten – naast kundig zijn op de inhoud – ook sensitief zijn voor hoe het rapport gebruikt kan worden. Dat houdt onder meer in dat zaken begrijpelijk geformuleerd moeten worden en maar op één manier te interpreteren zijn. Het rapport is niet alleen bedoeld voor technisch inhoudelijke deskundigen, maar in het kader van de 'open overheid' moeten de rapporten op termijn ook openbaar worden, zie bijlage B. Dit houdt in dat het rapport ook voor niet technici leesbaar moet zijn en zo min mogelijk bruikbaar mag zijn in strafprocessen. RWS heeft immers als hoofddoel om te leren van wat er gebeurt is en heeft daar een open en veilige omgeving voor nodig. Instanties als de Inspectie en het Openbaar Ministerie hebben als doelstelling om de schuldvraag beantwoord

² De vertaling van de cultuurniveaus naar onderzoeksvragen komt van David van Valkenburg.

³ Bij onze traditionele incidentonderzoeken hebben we gepoogd de focus te leggen op het samenspel van onderling samenhangende systemische problemen, in plaats van de valkuil om op één enkele oorzaak te focussen.

⁴ Zoals James Reason in 2000 schreef is het streven naar veiligheid niet zozeer een zaak van het voorkomen van geïsoleerde fouten, maar van het zo robuust (en veerkrachtig) als praktisch mogelijk maken van het systeem.

te zien en hebben daar hun eigen (wettelijke) instrumentarium voor. Het is voor RWS van groot belang dat de medewerkers die hun medewerking verlenen aan het incidentonderzoek er vanuit mogen gaan dat het incidentonderzoek niet belastend voor hen zal zijn.

Onderzoeksvragen op verschillende niveaus

Rijkswaterstaat maakt onderscheid in verschillende soorten onderzoek:

- Onderzoek naar de schuldvraag (niveau 2);
- Onderzoek naar achterliggende factoren / oorzaken (niveau 3);
- Onderzoek naar waarom het logisch was om het zo te doen⁵ (niveau 4);
- Onderzoek naar wat maakt dat het werk normaal goed gaat (niveau 5).

Momenteel vinden de incidentonderzoeken voornamelijk plaats op niveau 3/4. In het nieuwe raamcontract wil RWS keuzemogelijkheid krijgen voor de beschreven niveaus 3 tot en met 5, afhankelijk van de onderzoeksvraag vanuit de RWS-organisatie.

Huidig incidentonderzoek

Onderzoek naar de schuldvraag wil RWS zoveel mogelijk vermijden. Een incidentonderzoek start bij het incident en zal op bepaalde punten schuren aan de schuldvraag. Het is echter de bedoeling om zo snel mogelijk 'op te stijgen' naar achterliggende oorzaken. Daarnaast wordt bij het huidige incidentonderzoek ook veel aandacht besteed aan Human Factors. Er wordt bijvoorbeeld ook gekeken of een andere persoon in dezelfde situatie en omstandigheden hetzelfde gedaan? Hierbij zijn in het verleden technieken zoals BowTie ingezet om deze achterliggende factoren te rubriceren.

Er is een duidelijk onderscheid tussen de meer technische onderzoeken op het gebied van bv verkeersveiligheid en de onderzoeken vanuit veiligheidsmanagement. Waar de eerste categorie onderzoeken zich richt op het wegbeeld/wegontwerp richt de 2^e categorie zich meer op de organisatorische aspecten die spelen bij het incidentonderzoek. We richten ons nadrukkelijk op de 2^e categorie.

Toekomstig incident- en veiligheidsonderzoek

Naast het huidige incidentonderzoek wil RWS de keuze hebben om ook andere onderzoeksmethodieken in te zetten. RWS wil ook veiligheidsonderzoeken in kunnen zetten, zonder dat er een (ernstig) incident heeft plaatsgevonden. De aanleiding tot het komen tot een onderzoek wordt dan gevonden in de zogenaamde zwakkere signalen.

⁵ Complexe systemen zoals weg- en vaarwegsystemen zijn intrinsiek gevaarlijke en daarom bouwen we allerlei barrières in. Mensen op de werkvloer of op de (vaar)weg voorkomen dat veel inherent gevaarlijke situaties leiden tot een ongeval. Individuele gebreken zijn onvoldoende om uitval te veroorzaken; daarom worden ze tijdens operaties als ondergeschikt beschouwd. We kunnen niet alle achterliggende oorzaken uitbannen, enerzijds door gebrek aan geld en anderzijds omdat we niet kunnen voorzien in hoeverre ze bij kunnen dragen aan het ontstaan van ongevallen.

Na een ongeval wordt vaak gezegd dat bepaalde achterliggende factoren allang bestonden en eerder onderkend hadden moeten worden, maar het uitvallen en vervangen van componenten is aan de orde van de dag en wordt noodzakelijkerwijs geprioriteerd.

Na een incident lijkt dat het niet volgen van alle richtlijnen de betrokkenen meer dwars had moeten zitten. Maar de samenloop van omstandigheden had niemand kunnen voorzien. Daarom wil RWS nu onderzoek doen vanuit de lokale rationaliteit van betrokkenen. Zij zijn immers voortdurend bezig om doelen te balanceren: veiligheid en de andere sterk drijvende krachten: productie en kostenbeheersing. Die afwegingen zijn altijd bij benadering en leveren meestal succes op.

Bijlage B: Handout 'Schrijven voor openbaarheid'

De Rijksoverheid maakt haar onderzoeken openbaar. Dat betekent dat hier tijdens het schrijven al rekening mee gehouden moet worden ('Open by design').

- ☑ **Controleer of het rapport antwoord geeft op de onderzoeksvraag: niet meer en niet minder**
 - ✓ Bij een onderzoek komen vaak bevindingen naar boven die heel interessant zijn, maar niet relevant voor de onderzoeksvraag. Twijfelt u of u deze bevindingen in het rapport opneemt? Neem dan contact op met de opdrachtgever om te overleggen of de betreffende bevindingen toegevoegd kunnen worden of niet.

- ☑ **Houd in de formulering rekening met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)** – dit voorkomt dat persoonsgegevens onleesbaar gemaakt moeten worden
 - ✓ Stel altijd de vraag: wat is het doel van het gebruik van persoonsgegevens. Is er een grondslag om persoonsgegevens in het rapport op te nemen?
 - ✓ Gebruik niet meer persoonsgegevens dan strikt noodzakelijk
 - ✓ Maak waar mogelijk, persoonsgegevens anoniem. Denk hierbij aan termen als 'betrokkenen', 'woordvoerder' en 'contactpersoon'
 - ✓ Zijn beide bovenstaande opties niet mogelijk en is het gebruik van de persoonsgegevens echt noodzakelijk? Label dan de persoonsgegevens, zodat ze makkelijk onleesbaar gemaakt kunnen worden
 - ✓ Breng iemand op de hoogte als u zijn of haar persoonsgegevens opneemt in het rapport (zeker indien dit mogelijk de persoonlijke levenssfeer kan schaden)

- ☑ **Houd rekening met eigendomsbepalingen** – denk aan portretrecht/auteursrecht/merkrecht/copyright
 - ✓ Gebruik alleen bronnen zonder copyright of waarvan u zelf de rechten heeft
 - ✓ Bij geavanceerd zoeken onder 'afbeeldingen' in Google is het mogelijk te filteren op 'gebruiksrechten' (te vinden onder het kopje 'instellingen')

 Bedenk van tevoren welke passages op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB) al dan niet openbaar gemaakt mogen worden – label deze of beschrijf ze apart, door ze bijvoorbeeld op te nemen in een bijlage in plaats van de hoofdtekst

- ✓ De WOB-uitzonderingsgronden zijn [hier](#) online te vinden (WOB art.10 en 11).

 Gebruik taal die voor elke burger goed te begrijpen is – zie ook 'Direct Duidelijk', de campagne voor heldere overheidscommunicatie, <https://directduidelijk.nl/>

- ✓ Verplaats uzelf in de doelgroep
- ✓ Gebruik alleen woorden die veel voorkomen, niet te lang zijn en een letterlijke betekenis hebben. Gebruik alleen jargon als de doelgroep dat verlangt
- ✓ Houd een gemiddelde zinslengte van liefst 10, maximaal 15 woorden aan. Houd zinnen persoonlijk, actief en zo eenvoudig mogelijk. Alinea's bestaan uit maximaal 10 tot 15 zinnen of ongeveer 100 woorden. Ze zijn voorzien van duidelijke kopjes
- ✓ Ter illustratie: Rijksoverheid.nl hanteert taalniveau B1. Voor teksten op taalniveau B1 is het extra belangrijk dat de opbouw logisch is, de samenhang optimaal en de belangrijkste boodschap vooraan staat. Handige tools om te controleren of een tekst of woord geschikt is voor taalniveau B1 zijn te vinden op de volgende sites: <https://www.ishetb1.nl/>
<https://www.zoekeenvoudigewoorden.nl/>

Waarom openbaar?

Vertrouwen in de overheid

Samenleving denkt en praat mee in beleid en uitvoering overheid

Gelijkwaardige informatiepositie

Verantwoording afleggen

Verplichting

Voorbeelden van schrijven voor openbaarheid

Bij bepaalde rapporten binnen de rijksoverheid worden bewust geen interviewverslagen opgenomen. Als er uit een interview geciteerd wordt, is dit anoniem en een weergave van de feiten. Hier wordt dus direct al rekening gehouden met openbaarheid.

Bij een aantal provincies en gemeenten worden momenteel niet alleen de besluitenlijsten van Gedeputeerde Staten en de Gemeenteraad openbaar gemaakt, maar ook de achterliggende stukken / ambtelijke adviezen. Indien één van de uitzonderingsgronden van de Wet Openbaarheid Bestuur van toepassing is, worden deze passages voor intern gebruik gearceerd en bij plaatsing op de website uit het document gehaald.

Bijlage C: Relevante RWS informatie

Algemene informatie

<https://www.rijkswaterstaat.nl/over-ons>

Organisatie structuur

<https://www.rijkswaterstaat.nl/over-ons/onze-organisatie/organisatiestructuur/>

Jaarbericht

<https://www.rijkswaterstaat.nl/over-ons/onze-organisatie/jaarbericht/index.aspx>

Bijlage D: Algemene voorwaarden van deze marktconsultatie

- 1) Aan deze marktconsultatie zitten voor Rijkswaterstaat geen kosten verbonden.
- 2) Alle deelnemende partijen nemen geheel vrijwillig deel en delen hun ideeën en kennis kosteloos en voor toekomstig gebruik door Rijkswaterstaat.
- 3) Alle output die meegenomen wordt uit deze marktconsultatie kan Rijkswaterstaat gebruiken in een eventuele opvolgende aanbesteding.
- 4) Geen van de deelnemers kan rechten ontlenen aan deze marktconsultatie
- 5) Deze marktconsultatie houdt onder geen beding in dat Rijkswaterstaat op enige wijze verplicht is bepaalde aangedragen informatie te gebruiken.
- 6) Deze marktconsultatie houdt onder geen beding in dat Rijkswaterstaat op enige wijze verplicht is om daadwerkelijk een aanbesteding voor incident- en veiligheidsonderzoek uit te voeren.
- 7) Geen van de deelnemende partijen zal deel uitmaken van het Rijkswaterstaat aanbestedingsteam of dan wel meeschrijven aan een eventueel opvolgende aanbesteding.

Bijlage E: Tekst en richting uit handreiking marktconsultatie Pianoo

Waarbij Rijkswaterstaat het volgende in acht neemt;

Een marktconsultatie is een geoorloofd en rechtmatig hulpmiddel bij het vaststellen van een optimale uitvraag. Natuurlijk moet een aanbestedende dienst zich bij een marktconsultatie houden aan de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht, maar verder stellen de Europese richtlijnen (Richtlijn 2004/18/EG en diens opvolger Richtlijn 2014/24/EU voor klassieke sectoren) en Nederlandse wetgeving (Aanbestedingswet 2012) geen specifieke (procedurele) eisen aan de marktconsultatie. In feite is een marktconsultatie daarmee vormvrij. U bent dus binnen de grenzen van de grenzen van de aanbestedingsbeginselen vrij en kunt zelf kiezen hoe u – voordat u gaat aanbesteden – de interactie met marktpartijen vorm geeft.

Een marktconsultatie is zowel voor de overheid als voor de marktpartijen vrijblijvend. Een aanbestedende dienst die geborgd heeft dat alle verstrekte informatie voor een ieder gelijk is, die partijen voldoende tijd geeft om een offerte uit te brengen, die geen voorkeur laat blijken en die van te voren goede afspraken maakt over vertrouwelijkheid van concurrentiegevoelige informatie kan tijdens een marktconsultatie in beginsel alle gewenste informatie uitwisselen. Zo worden ook de juridische risico's verminderd.

Voor aanvullende informatie zie:

<https://www.pianoo.nl/nl/document/5226/handreiking-marktconsultatie>

<https://www.pianoo.nl/sites/default/>